Il-Ġimgħa 27 ta' April 2012 - ĊAK, Birkirkara
b'kortesija ta' KRS

Of Gods and Men

Des hommes et des dieux *(titlu oriġinali)*

122 minuta - Drama / Storja - 8 ta' Settembru 2010 (Franza)

Taħt it-tehdid tat-terroristi fundamentalisti, grupp ta' rħieb Ċisterċensi li kienu joqogħdu f'raħal fqajjar tal-Alġerija jridu jiddeċiedu jekk għandhomx jitilqu jew le.

Direttur: Xavier Beauvois

Kittieba: Xavier Beauvois (adaptation) (dialogue), Etienne Comar (scenario)

Atturi

Lambert Wilson	... Christian
Michael Lonsdale	... Luc
Olivier Rabourdin	... Christophe
Philippe Laudenbach	... Célestin
Jacques Herlin	... Amédée
Loïc Pichon	... Jean-Pierre
Xavier Maly	... Michel
Jean-Marie Frin	... Paul
Abdelhafid Metalsi	... Nouredine
Sabrina Ouazani	... Rabbia

Il-ġrajja

Tmint irħieb Ċisterċensi Franċiżi ilhom jgħixu żmien fil-monasteru ta' Tinhirine f'nofs il-muntanji tal-Alġerija. Għandhom ħajja ħiemda u ferħana: jitolbu, jaħdmu, jiddedikaw ruħhom għall-kura tan-nies tar-raħal u jagħtuhom il-mediċini, l-ilbies u l-pariri. Ir-rapport mal-popolazzjoni Musulmana fir-raħal huwa tajjeb ħafna. Aktar ma jmur is-sitwazzjoni tinbidel. Fir-reġjun jinfirxu l-vjolenza u t-terrur integralista. Grupp ta' ħaddiema barranin jiġu mmasakrati. Il-popolazzjoni tibża'. Id-dubju jfeġġ fost l-irħieb ukoll. Jaħsbu fuq il-preżenza tagħhom hemmhekk. It-tentazzjoni li jħallu l-Alġerija hija kbira, iżda daqstant kbira huwa l-għarfien tal-vokazzjoni u l-missjoni tagħhom. Ma' dan tiżdied il-fiduċja li l-popolazzjoni tar-raħal għandhom fihom. Il-biżgħat, iżda, jibqgħu. Jibżgħu għal ħajjithom. Ma jridux imutu. Fl-aħħar, minkejja t-theddid kostanti li fih jinsabu, jiddeċiedu li jibqgħu f'posthom. Sitta minnhom, flimkien ma' raħeb ieħor li jkun għadu kemm wasal fil-monasteru, jittieħdu mit-terroristi. Ftit wara jinstabu mejtin. *Il-film jirrakonta ġrajja li seħħet tassew fl-Alġerija fl-1996.*

Leit-motiv tal-film huwa t-talb komunitarju. Huwa t-taħdit ma' Alla: tisimgħu u tilqa' l-imħabba tiegħu. Huwa biss jista' jiġġustifika l-għażla ta' mħabba radikali li twassal sal-martirju.

Kunsiderazzjonijiet

It-titlu, *Of Gods and Men,* huwa mfisser mill-ewwel biċ-ċitazzjoni mis-Salm 82 (81): "Jien għidt li allat intom, ulied l-Għoli lkoll kemm intom. Imma bħal kull bniedem intom tmutu; bħal kull wieħed mill-kbarat taqgħu." Ilkoll ġejjin minn Alla, iżda aħna wkoll bnedmin b'difetti fil-karattru u waqtiet li fihom nerġgħu naħsbuha.

L-ewwel parti tal-film hija meħuda biex jiġu ppreżentati l-protagonisti, it-tmint irħieb, li huma mdaħħlin sewwa fil-ħajja ta' kuljum ta' ħajjithom. L-ewwel ħaġa li tinnota huwa d-daqq tal-qanpiena u l-ġabra tagħhom fil-kappella għat-talb. Imbagħad narawhom jistudjaw, jaħdmu xogħlijiet ta' ħtieġa għalihom, u jkunu disponibbli għall-popolazzjoni lokali bil-kura medika u l-pariri.

L-armonija tinkiser b'sinjali ta' periklu minħabba t-terroriżmu. Il-Prijol jiċħad il-protezzjoni militari. L-irħieb jiltaqgħu biex jiddiskutu dak li qed jiġri. Niskopru l-importanza u l-valur tal-għaqda fraterna. Dan narawh fit-twissija, magħmula mill-Pirjol, li ttieħdet deċiżjoni mingħajr ma kien hemm konsultazzjoni. Il-fraternità titwieled mit-talb, u tesprimi ruħha fir-rispett lejn kulħadd, anki ta' min jaħsibha mod ieħor.

Ix-*choc*, meta t-terroristi jidħlu fil-monasteru, li l-irħieb iħossu huwa kbir u jkollu ħafna reazzjonijiet. Kull wieħed huwa imsejjaħ jiddeċiedi. Diversi huma l-pożizzjonijiet. Fl-aħħar jiddeċiedu li joqogħdu fuq il-parir ta' Amédée. Jeħtieġ jaħsubha sewwa u jitolbu.

It-tensjoni li tiżdied twassal lill-protagonisti biex jaħsbu fuq ħajjithom u fuq l-għażliet li għamlu:

1. Christian jikteb ittra, it-testment spiritwali tiegħu. Jidhru l-aħħar rigi: "U inti wkoll, ħabib tal-aħħar siegħa, li ma kontx taf dak li kont sa tagħmel. Iva, lilek ukoll, ngħidlek *grazzi* u *addijo*... U jalla niltaqgħu ħallelin hienja, fil-ġenna, jekk jogħġob lil Alla, Missierna. Ammen! *Insh'Allah*".
2. F'laqgħa fid-dar tal-kap tar-raħal, iseħħ dan id-djalogu: "Intom il-protezzjoni tagħna; ir-raħal twieled mal-monasteru," jgħid il-kap. Christian josserva: "Aħna bħall-għasafar fuq il-fergħa," u raħeb ieħor iżid: "Ma nafux jekk għandniex nitilqu jew le." Iżda l-mara tad-dar twieġeb: "L-għasafar aħna; intom il-fergħa. Jekk titilqu, fejn sa nistrieħu?"
3. Christophe jiftaħ qalbu mal-Pirjol: "Li tmut huwa tassew utli?". Christian iwieġeb: "Il-ħajja tiegħek inti diġà tajtha. Tajtha biex timxi wara Kristu meta ddeċidejt li tħalli kollox: ħajtek, il-familja tiegħek, pajjiżek, il-mara u t-tfal li seta' jkollok." Christophe: "Ma nafx jekk dan hux tassew minnu. Jiena nitlob, iżda ma nħossx xejn aktar. U mbagħad, ma nifhimx: issir martri għaliex? Għal Alla, biex tkun eroj, biex turi li inti l-aqwa?" U jwieġeb mill-ġdid il-Pirjol: "Le! Tkun martri għall-imħabba, għall-fedeltà. U l-mewt aħna sal-aħħar nippruvaw nevitawha. Il-missjoni tagħna hawn hija li nkunu aħwa ta' kulħadd. U ftakar: l-imħabba tiżboq kollox, l-imħabba kollox tissaporti." Huwa l-mument tal-kriżi li jingħeleb bit-talb u bl-imħabba lejn Alla u l-aħwa. Fl-aħħar l-għażla ta' kulħadd tkun dik li jibqgħu fil-monasteru.

Ninsabu fil-*climax* tal-fim. It-tensjoni hija fl-aqwa tagħha. Hawn jiġu ppreżentati tliet mumenti partikulari fil-ħajja tal-irħieb:

a) Ir-riflessjoni ta' Fra Luc, fl-istudju tiegħu: "...Ħabib tiegħi, itlob għalija. Jalla l-ħruġ tiegħi minn din id-dinja jsir fis-sliem u fil-ferħ ta' Ġesù." Jersaq qrib ix-xbieha ta' Ġesù (riproduzzjoni tal-*Flaġellazzjoni ta' Kristu,* ta' Caravaggio) u jpoġġi idu u wiċċu fuqha.
b) It-tieni waqt huwa ċ-ċelebrazzjoni tal-Ewkaristija, fejn jispikka l-mument tas-sagrifiċċju u tal-għaqda.
c) Fl-aħħar l-ikla bejn l-aħwa. Hija waħda mix-xeni l-aktar qawwija u kommoventi. *Close-ups* tal-irħieb li jesprimu sentimenti mħallta ta' biża' u kommozzjoni... imma anki ferħ, waqt li nisimgħu noti mis-*Swan Lake* ta' Tchaikovsky: is-sbuħija u d-drammatiċità li taċċetta l-possibbiltà li tmut.

It-tmiem tal-film juri lit-terroristi jidħlu fil-monasteru u jieħdu magħhom sebat irħieb. B'leħen *voice off* nisimgħu kliem il-Pirjol. Jitħaddet fuq l-imħabba. "Indawwar ħarsti lejn il-Missier biex miegħu nikkuntempla l-ulied Musulmani tiegħu li huma lkoll aħwa." U jtemm hekk bil-kelmiet importanti taż-żewġ reliġjonijiet: "Ammen; *Insh'Allah*".

L-appuntament li jmiss!

Il-Ġimgħa 25 ta' Mejju 2012

Il-film…

THE BLIND SIDE (2009)

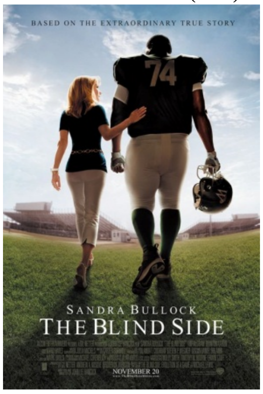

Sala tal-Konferenzi ĊAK
Triq S. Sommier, Birkirkara
@ 7.30pm

Dħul b'xejn

għal aktar info: Tel: 21498343
E-mail: info@cakmalta.org